

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
В.№	49-354-D1-68
Дата	22, 06 2023г.

ДО
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
49-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

09 30
X

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл.71, ал.1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него, съгласно методологията, приложена към ПОДНС.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване по установения ред.

София, 21.06.2023г.

ВНОСИТЕЛИ:

Кристина Караджова
Делян Лоевски
Станислав Анастасов
Петър Зобанов
ХАМИД ХАМИД
Халил Мелифов

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите

(Обн., ДВ, бр. 97 от 24.10.1997 г., последно изм. ДВ, бр. 22 от 18.03.2022 г.)

§ 1. В чл. 11б се правят следните допълнения:

1. Създава се т. 9:

„9. уведомява Междуправителствения съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред, за постъпилите искания за издаване на разрешения по глава шеста от този закон.“

2. Създава се т. 10:

„10. осигурява материално-техническо функциониране на Междуправителствения съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред“.

§ 2. Наименованието на Глава шеста придобива следната редакция: „Национален механизъм за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред, в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Съюза“.

§ 3. Създава се нов чл. 27а със следното съдържание:

„Чл. 27а. (1) Пряка чуждестранна инвестиция от чуждестранен инвеститор се извършва след издаване на разрешение от Междуправителствения съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред, ако отговаря на следните условия:

1. има за предмет областите на дейност, посочени в чл. 4, т.1 от Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Съюза; и

2. чиято стойност надвишава прага от 1 000 000 евро или техния еквивалент в български лева.

(2) По изключение пряка чуждестранна инвестиция, която не надвишава прага от 1 000 000 евро или техния еквивалент в български лева, може да подлежи на разглеждане и одобряване от Междудомствения съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред при условията на този закон, ако по своя характер или потенциални последици във връзка с критериите, определени в чл. 4 от Регламент (ЕС) 2019/452, същата може да окаже въздействие върху сигурността или обществения ред или да породи рискове за тях.“

§ 4. Създава се нов чл. 27б със следното съдържание:

„Чл. 27б. (1) Чуждестранни инвеститори, които искат да направят пряка чуждестранна инвестиция по чл. 27а, ал. 1, са длъжни да подадат заявление за издаване на разрешение.

(2) Заявлението за издаване на разрешение се подава чрез Българската агенция за инвестиции до Междудомствения съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред, по реда на този закон.“

§ 5. Създава се нов чл. 27в със следното съдържание:

„Чл. 27в. (1) Заявлението за издаване на разрешение съдържа най-малко информацията, посочена в член 9, т. 2 от Регламент (ЕС) 2019/452.

(2) Заявлението за издаване на разрешение се подава на български език, с превод на английски език, на хартиен и електронен носител. Приложените към заявлението документи се представят в оригинал или в заверени от заявителя или негов упълномощен представител копия.

(3) В срок от 10 дни след постъпването му, Българската агенция за инвестиции изготвя мотивирано становище относно съответствието на заявлението с изискванията на закона и Регламент (ЕС) 2019/452 и го изпраща за разглеждане на Междудомствения съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред.

(4) В случай, че заявлението не отговаря на изискванията на закона и Регламент (ЕС) 2019/452, Българската агенция за инвестиции или Междудомствения съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред изпращат уведомление до заявителя за отстраняване на несъответствията.

(5) В случаите на ал. 4 срокът за разглеждане на заявлението започва да тече от датата на привеждане на заявлението в съответствие с изискванията на закона и Регламент (ЕС) 2019/452.

(6) Заявителят за издаване на разрешение носи отговорност за точността и пълнотата на предоставената информация.“

§ 6. Създава се нов чл. 27г със следното съдържание:

„Чл. 27г. (1) Създава се Междупведомствен съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или общественя ред към министъра на иновациите и растежа.

(2) Междупведомственият съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или общественя ред е постоянно действащ орган, който разглежда постъпилите заявления за извършване на преки чуждестранни инвестиции и издава разрешение или отказва издаването на разрешение за пряка чуждестранна инвестиция. Съветът се състои от следните членове:

1. Председател: заместник-министър на иновациите и растежа;
2. Заместник-председател: представител на Българската агенция за инвестиции;
3. Членове:
 - представител на министерство на отбраната;
 - представител на министерство на вътрешните работи;
 - представител на министерство на финансите;
 - представител на министерство на здравеопазването;
 - представител на министерство на външните работи;
 - представител на министерството на туризма;
 - представител на министерството на транспорта и съобщенията;
 - представител на министерство на енергетиката;
 - представител на Държавна агенция „Национална сигурност“;
 - представител на Държавна агенция „Разузнаване“.

(3) Определянето на представителите в Междупведомственият съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или общественя ред, се извършва със заповед на ръководителя на съответното ведомство, в съответствие с изискванията посочени в правилника за прилагане на закона.

(4) Междупведомственият съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или общественя ред заседава валидно в присъствието на мнозинството от действащите членове, като решенията за издаване или отказ за издаване на разрешение се приемат с мнозинство от всички членове.

(5) На всеки шест месеца Междупведомственият съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или общественя ред изготвя доклад за дейността си до комисията по бюджет и финанси в Народното събрание.

(6) Министърът на иновациите и растежа издава правилник за организацията и дейността на Междуправителственият съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред.“

§ 7. Създава се нов чл. 27д със следното съдържание:

„Чл. 27д. (1) Забранява се извършването на пряка чуждестранна инвестиция по чл. 27а, ал.1 от закона, преди Междуправителственият съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред да издаде разрешение.

(2) Междуправителственият съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред може служебно да образува производство за проверка на пряка чуждестранна инвестиция, която би могла да бъде предмет на настоящия закон и по отношение на която не е подадено заявление за разрешение.

(3) Ако държавен или общински орган в кръга на своята компетентност установи, че чуждестранната инвестиция подлежи на скрининг, той уведомява Междуправителственият съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред който, ако приеме уведомлението за основателно, започва процедура по разглеждане съгласно условията на този закон.“

§ 8. Създава се нов чл. 27е със следното съдържание:

„Чл. 27е. Междуправителственият съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред си сътрудничи с Европейската комисия в съответствие с разпоредбите на чл. 6 и чл. 7 от Регламент (ЕС) 2019/452 относно механизма за сътрудничество с държавите-членки на Европейския съюз и Европейската комисия в областта на преките чуждестранни инвестиции и е звено за контакт съгласно чл. 11 от Регламент (ЕС) 2019/452.“

§ 9. Създава се нов чл. 27ж със следното съдържание

„Чл. 27ж. (1) При разглеждане на заявленията за издаване на разрешение за преки инвестиции, Междуправителственият съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред прилага критериите, посочени в чл. 4 от Регламент (ЕС) 2019/452.

(2) Междуправителственият съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред в 45 дневен срок от постъпване на заявлението приема решение, с което:

1. издава разрешение за извършване на пряка чуждестранна инвестиция в България, ако инвестицията не засяга сигурността или обществения ред и няма вероятност да засегне проекти или програми от интерес за Европейския съюз;

2. издава условно разрешение за извършване на пряката чуждестранна инвестиция, след изпълнение от страна на чуждестранния инвеститор на поведенчески или структурни мерки, предписани от Междуправителният съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред.

3. отхвърля заявлението за издаване на разрешение за пряка чуждестранна инвестиция, ако счита, че то засяга сигурността или обществения ред на България или има вероятност да засегне проекти или програми от интерес за Европейския съюз.

(3) Междуправителният съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред приема решение по ал. 2 и когато процедурата се извършва по реда на чл. 27д, ал.2 и ал. 3 от този закон

(4) Ако пряката чуждестранна инвестиция, която ще бъде направена в България, има вероятност да засегне проекти или програми от интерес за Европейския съюз, при издаване на становището Междуправителният съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред взема предвид становището на Европейската комисия, предадено съгласно разпоредбите на чл. 8 от Регламент (ЕС) 2019/452. В този случай срокът по ал. 2 спира да тече до получаване на становището от Европейската комисия.

(5) В зависимост от спецификата на разглежданата пряка чуждестранна инвестиция и ако приеме за необходимо, Междуправителният съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред може да поиска становища от други органи или институции.

(6) Становищата посочени в ал. 5 имат консултативен характер и се изпращат на Междуправителният съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред не по-късно от 15 дни след искането.

(7) Когато са налице данни, че за пряка чуждестранна инвестиция е било издадено разрешение въз основа на неточна или непълна информация от чуждестранния инвеститор, Междуправителният съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред открива повторна процедура.

(8) Решенията на Междуправителният съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред относно заявлението за издаване на разрешение за пряка чуждестранна инвестиция се съобщават на чуждестранния инвеститор и могат да бъдат обжалвани по реда на Административно-процесуалния кодекс.

§ 10. Създава се нов чл. 34а със следното съдържание

„Чл. 34а. (1) Ако чуждестранен инвеститор, в процедура по издаване на разрешение по глава шеста от този закон:

1. предостави неточна, непълна или подвеждаща информация в заявление за разрешаване на пряка чуждестранна инвестиция;

2. осъществи пряка чуждестранна инвестиция без издадено разрешение при условията на този закон;

3. извърши пряка чуждестранна инвестиция в нарушение на условията по издадено условно разрешение по чл. 27ж, ал. 2, т. 2 от закона,

4. не изпълнява наложена мярка по чл. 34б от закона,

се наказва с глоба или имуществена санкция в размер на 5 процента от стойността на инвестицията, но не по малко от 50 000 лева.

(2) Актовете за констатираните нарушения по ал. 1 се съставят от председателя на Междуправителният съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред или упълномощено от него лице, а наказателните постановления се издават от министъра на иновациите и растежа или упълномощено от него лице.

§ 11. Създава се нов чл. 34б със следното съдържание:

„Чл. 34б. Междуправителният съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред може независимо от глобата или имуществената санкция, да наложи на чуждестранния инвеститор поведенчески и/или структурни мерки, необходими за гарантиране на сигурността или обществения ред, включително промяна в контрол, промяна и/или преустановяване на дейност, прекратяване на пряката чуждестранна инвестиция и други подходящи мерки.

§ 12. Създава се нов § 1а от Допълнителните разпоредби на закона, със следното съдържание:

„§ 1а. По смисъла на глава шеста от този закон:

1. „Чуждестранен инвеститор“ е:

а) физическо лице, което не е гражданин на държава членка на Европейския съюз, което е направило или възнамерява да направи пряка чуждестранна инвестиция в България;

б) юридическо лице, чието седалище не се намира в държава членка на Европейския съюз, което е направило или възнамерява да направи пряка чуждестранна инвестиция в България;

в) юридическо лице, чието седалище според устройствения акт е в държава - членка на Европейския съюз, което е направило или възнамерява да направи пряка чуждестранна инвестиция в България, в което контролът се упражнява пряко или косвено от: физическо лице, което не е гражданин на държава - членка на Европейския съюз, юридическо лице, чието седалище не е в държава - членка на Европейския съюз, или друго

правно образувание, организирано съгласно законите на държава, която не е членка на Европейския съюз;

2. „Пряка чуждестранна инвестиция“ означава инвестиция от всякакъв вид от страна на чуждестранен инвеститор, имаща за цел установяването или поддържането на трайни и преки връзки между чуждестранния инвеститор и предприемача или предприятието, на когото или на което е предоставен капиталът, за да извършва стопанска дейност в България, включително инвестиция, която дава възможност за ефективно участие в управлението или контрола на дружество, извършващо стопанска дейност. Пряка чуждестранна инвестиция е и разширяването на съществуваща инвестиция, включително разширяване на капацитета на съществуващо предприятие, диверсификацията на производството на предприятие с продукти, които не са били произведени преди това, както и създаването на ново място за извършване на дейността. Не е пряка чуждестранна инвестиция портфейлната (пасивната) инвестиция.

3. „Скрининг“ означава процедура, която дава възможност да бъдат оценени, проучени, разрешени, обвързани с условия, забранени или прекратени преки чуждестранни инвестиции“.

4. „Контрол“ е този по смисъла на §1в от допълнителните разпоредби на Търговския закон.

§ 13. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон правилникът за прилагане на закона се привежда в съответствие с него и с Регламент (ЕС) 2019/452.

§ 14. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на иновациите и растежа приема правилник за организацията и дейността на Междуправителния съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред.

София, 21.06.2023г.

ВНОСИТЕЛИ:

Методи Караджалич
Делан Тревски
Станимир Анастасов
Петър Зобанов
ХАМИН ХАМИН
Хамид Мейлифов

МОТИВИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите.

Проектът на Закона за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите (ЗИД на ЗНИ) създава механизъм за прилагане на Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Съюза (Регламент (ЕС) 2019/452) и по този начин хармонизира националното законодателство с това на Европейския съюз.

Целта е българската икономика в частност и Европейския съюз като цяло, да бъдат предпазени от инвестиции с „корозивен капитал“, т.е. инвестиции или придобивания, които имат потенциала да навредят на националната сигурност или обществения ред в България и в по-широк смисъл на сигурността на Европейските и Атлантическите партньори на България.

Обхватът на инвестициите, обект на регулация в законопроекта, са тези в критичната инфраструктура, била тя физическа или виртуална, включително свързана с енергетиката, транспорта, водите, здравеопазването, комуникациите, медиите, обработката или съхраняването на данни, въздухоплаването, отбраната, изборна или финансова инфраструктура, чувствителни съоръжения, както и земя и недвижимо имущество, които са от решаващо значение за използването на такава инфраструктура, критичните технологии и изделия с двойна употреба съгласно определението в член 2, точка 1 от Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета, включително изкуствен интелект, роботика, полупроводници, киберсигурност, въздухоплавателни и отбранителни технологии, технологии за съхраняване на енергията, квантови и ядрени технологии, както и нанотехнологии и биотехнологии, доставката на критични ресурси, включително на енергия или суровини, както и върху продоволствената сигурност, достъпа до чувствителна информация, включително лични данни, или способността да се контролира такава информация, или свободата и плурализма на медиите.

Проектът е особено важен, тъй като се засилват тенденциите за увеличаване в световен мащаб на зловредните (основно руски) корозивни капитали, особено в контекста на непровокираната руска военна инвазия в Украйна, като вносителите разчитат чрез него да бъдат предпазени ключови сектори за националната сигурност, отбраната и обществения ред.

Законопроектът предвижда Национален механизъм за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред, в съответствие

с Регламент (ЕС) 2019/452. Създава се Междуведомствен съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред (Съвет за скрининг) като постоянно действащ колективен орган, който е и контактното звено по смисъла на чл. 11 от Регламент (ЕС) 2019/452. Съветът за скрининг се подпомага материално-технически от Българската агенция за инвестиции, а министърът на иновациите и растежа издава правилник за организацията и дейността му. Съставът на Съвета за скрининг се определя в съответствие на чл. 27б от проекта измежду определените министерства и ведомства, с оглед необходимостта от висока експертна компетентност в различни сфери на обществения живот – финанси, отбрана, сигурност, енергетика, вътрешен ред, транспорт, здравеопазване и други.

Предвижда се преки чуждестранни инвестиции – така, както са определени по смисъла на закона, да се извършват само след издаване на разрешение от Съвета за скрининг, ако отговарят на следните, кумулативно взети условия:

1. имат за предмет областите на дейност, посочени в чл. 4, т.1 от Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Съюза; и
2. чиято стойност надвишава прага от 1 000 000 евро или техния еквивалент в български лева.

Чуждестранни инвеститори, които искат да направят пряка чуждестранна инвестиция, отговаряща на горните условия, са длъжни да подадат заявление за издаване на разрешение. Забранява се извършването на пряка чуждестранна инвестиция, преди Съветът за скрининг да издаде съответното разрешение.

При разглеждане на заявленията за издаване на разрешение за преки инвестиции, Междуведомственият съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред, се съобразява с критериите, посочени в чл. 4 от Регламент (ЕС) 2019/452. След извършен анализ съгласно тези критерии, съветът взема решение за издаване на разрешение, издаване на условно разрешение или за отказ.

В заключение, законопроектът си поставя за цел да създаде механизъм за прилагане на Регламент (ЕС) 2019/452, като е обхванат широк кръг от инвестиции, при които се създават или поддържат трайни и преки връзки между инвеститорите от трети държави, включително държавни субекти и предприятия, извършващи стопанска дейност в страната и всички страни – членки на ЕС. При анализа на инвестициите ще се вземат предвид критериите, дефинирани в чл. 4 от Регламента в това число дали чуждестранният инвеститор е пряко или косвено контролиран, например посредством значително финансиране, включително субсидии, от правителството на трета държава (включително държавни органи или въоръжени сили), осъществява ръководени от трета държава външни

проекти или програми, както и дали има сериозен риск чуждестранният инвеститор да участва в незаконни или престъпни дейности.

При изготвянето на проекта е проучван и ползван и европейският законодателен опит в областта на скрининга на чуждестранните инвестиции.

София, 21.06.2023г.

ВНОСИТЕЛИ:

Мустафа Караджиев
Делян Теевски
Стефан Анастасов
Петър Соболев
Ханиа Ханиа
Ханиа Ханиа

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

към Закона за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите

Елементи на оценката	Аргументация
Основание на законодателната инициатива	Проектът на Закона за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите (ЗИД на ЗНИ) създава механизъм за прилагане на Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Съюза (Регламент (ЕС) 2019/452) и по този начин хармонизира националното законодателство с това на Европейския съюз.
Заинтересовани групи	Заинтересовани са всички български граждани, доколкото предпазването от зловердни корозивни капитали се извършва с цел защита на националния интерес. Специфични заинтересовани групи са Министерството на иновациите и растежа, Българската агенция за инвестиции, министерства и ведомства, чиито представители са включени в междуведомствения съвет, създаван със законопроекта.
Анализ на разходи и ползи	Прилагането на новата правна уредба изисква минимални допълнителни финансови средства. Приемането на законопроекта ще доведе до предпазване на българската икономика и тази на Европейския съюз от корозивни чужди капитали.
Административна тежест и структури промени	Предложеният проект предвижда създаване на нов междуведомствен съвет и съответно нов разрешителен режим определена категория чуждестранни инвестиции.

Въздействие върху нормативната база	Предвидени са промени в правилника за приложение на Закона за насърчаване на инвестициите, както и правилник за организацията и дейността на Междуведомственият съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред.
-------------------------------------	--

София, 21.06.2023г.

ВНОСИТЕЛИ:

Мустафа Караджалич
Делян Пеевски
Станислав Анастасов
Петър Зобанов
ХАМИЦ ХАМИЦ
Хамид Митров